

Інна Миколаївна Голопич

Кандидат педагогічних наук,

старший викладач кафедри українознавства факультету № 2 ХНУВС

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-1831-9752>

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ДО ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ З ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИМИ

Автор акцентує увагу на необхідності адаптування підготовки майбутніх поліцейських до професійного спілкування відповідно до умов воєнного стану в державі. Запропоновано внести зміни до навчально-методичних програм з дисципліни «Українська мова професійного спрямування». Рекомендовано застосовувати різні методи навчання для формування комунікативної компетенції курсантів вищих закладів освіти зі специфічними умовами навчання.

Ключові слова: професійне спілкування в умовах воєнного стану, професійне спілкування поліцейських, комунікативна компетентність.

Освітні програми для майбутніх поліцейських, які навчаються у закладах зі специфічними умовами навчання були розроблені в умовах мирного часу. Доволі толерантна й демократична Україна поступово рухалась уперед своїм шляхом: розвивалась економічно, політично й культурно, проводила реформи, намагалась покращувати й удосконалювати життя своїх громадян. Однак, цей мирний ритм існування українського суспільства був порушений 24 лютого 2022 року, коли агресорка росія підступно, без оголошення війни й на підставі вигаданих причин, почала загарбницьку війну на території України. Ця жахлива подія змусила всіх українців, на всіх суспільних рівнях, змінити своє життя відповідно до тих умов у яких вони мимохіть опинилися. Так для науково-педагогічних працівників вишів з'явилась нагальна потреба у внесенні змін та переробленні навчально-методичних комплексів для здійснення навчання курсантів у воєнний час.

15 березня 2022 року народні депутати, щоб забезпечити ефективну діяльність поліції та виконання нею завдань в умовах воєнного стану, ухвалили

Закон ([проект № 7147](#)) «Про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» [1].

Законопроектом передбачається доповнення Закону України «Про Національну поліцію» новими пунктами та наділення поліції повноваженнями, необхідними, як зазначається у пояснювальній записці для виконання покладених на неї завдань, зокрема в умовах воєнного стану. В одному із цих пунктів пропонується дозволити зупиняти транспортні засоби, якщо є інформація, яка свідчить про те, що водій або пасажир транспортного засобу є особою, яка самовільно залишила місце для утримання військовополонених.

Також врегульовані питання взаємодії органів і підрозділів Національної поліції щодо військовополонених, забезпечення їх конвоювання та утримання [2].

Оскільки на заняттях з дисципліни «Українська мова професійного спрямування» курсанти навчаються професійному спілкуванню, то згідно зі змінами до закону України «Про Національну поліцію», варто ввести у програму необхідну інформацію, яка допоможе під час виконання завдань і повноважень поліції, зокрема щодо спілкування з військовополоненими.

Слід ознайомити курсантів з інструкцією щодо поводження з військовополоненими, а також вивчити алгоритм спілкування з ними. З метою закріплення навичок варто використовувати різні методи навчання, зокрема можна розробити ситуативні завдання, які курсанти виконуватимуть під час заняття. Наприклад,

Завдання. Змодельуйте ситуацію: Ви захопили військовополоненого. Після того як ви здійснили обшук (вилучили у нього боєприпаси, документи й особисті речі) вам необхідно заповнити стандартну анкету «форма DD-2745» за якою з ним далі будуть працювати офіцери розвідки/контррозвідки. В анкеті обов'язково вказуються місце та обставини полону, а також підрозділ, який виконав затримання та первинний обшук. Бланк анкети має три майже однакові частини, на які розривається після заповнення: розділи А, В та С.

Дотримуючись правил професійної етики проведіть опитування військовополоненого й заповніть анкету. Які види запитань Ви будете використовувати? Сформулюйте і запишіть запитання до військовополонених відповідно до даних, які Ви маєте заповнити в анкеті.

У кожній частині бланка зазначаються:

- повні прізвище, ім'я та (якщо є) по батькові полоненого; його звання; посада; військова спеціальність;
- номер та назва його військової частини;
- його особистий номер (літеро-цифровий код) за військовим білетом або іншим посвідченням особи;
- дата, час, місце (точні координати) та обставини захоплення в полон;
- найменування підрозділу, який захопив полоненого;
- короткий опис зброї та документів полоненого, інших його особистих речей;
- сума грошей, виявлена при ньому та (якщо є) список цінностей;
- за необхідності фіксують інші важливі пояснення (наприклад, наявність поранень)[3].

Така підготовка дозволить майбутнім поліцейським оволодіти технікою швидкого включення у взаємодію, прийомами динамічного впливу на опитуваного, і водночас впевнено та ефективно виконувати свої професійні обов'язки й розвивати комунікативну компетентність.

Список бібліографічних посилань

1. Гришанова Н. В умовах війни поліцейські отримали нові повноваження. URL: https://jurliga.ligazakon.net/news/210031_v-umovakh-vyni-poltseysk-otrimali-dodatkov-povnova (дата звернення: 21.04.2022).
2. Ковальський В. Збільшено повноваження поліції на час воєнного стану. URL: <https://yvu.com.ua/zbilsheno-povnovazhennya-politsiyi-na-chas-voennogo-stanu/> (дата звернення: 21.04.2022).
3. Взяв полоненого чи трофей: як правильно його «оформити». URL: <https://armyinform.com.ua/2022/03/02/vzyav-polonenogo-chy-trofej-yak-pravylnojogo-oformyty/> (дата звернення: 23.04.2022).